

Årsplan for

Aurora

Rudolf Steiner Børnehave og Vuggestue

Pædagogik før pasning

Indholdsfortegnelse

Kort om os

Vores vision

Indledning

Pædagogikken

Læreplan

Småbørnsgruppen

Daglig rytme side

Ugentlig rytme

Årstidsrytme side

Fødselsdag

Forældresamarbejde

Tøjliste

Aurora Rudolf Steiner Børnehave og Vuggestue
Nordahl Griegs Vej 98
2860 Søborg

Auroras historie og vision

Aurora er en nystartet børnehave, som er inspireret af Rudolf Steiners pædagogik. Vi håber, at vi pædagoger og forældre i samarbejde, kan skabe et godt fundament for pasning af jeres børn ud fra Rudolf Steiners pædagogiske principper i trygge, hjemmelige rammer - nu og langt ud i fremtiden.

Aurora er en privat institution under Gladsaxe Kommune. Kommunen giver et tilskud pr. barn og forældrebetalingen fastsættes med vægt på at ramme prisen på en kommunal institutionsplads. Det vil dog blive prioriteret, at have en god bemanning.

Vores vision

- Vores vision er at skabe et rum, der gør en forskel i børns liv
- Vi vil skabe en børnehave og vuggestue som tilbyder en rolig og harmonisk hverdag for de børn, der dagligt befinder sig i institutionen
- Vi vil skabe en børnehave og vuggestue som har et solidt fundament for pasning af børn ud fra Rudolf Steiners pædagogiske principper i trygge, hjemmelige
- Vi vil skabe en børnehave og vuggestue, der udmærker sig ved både et stort pædagogisk engagement samt et stort forældreengagement og med fleksible rammer i forhold til den daglige drift, så vi kan skabe en hverdag for både børn og personale, som adskiller sig i forhold til de tilbud, der eksisterer i dag
- Vi vil skabe en børnehave og vuggestue, der udmærker sig ved og er unik i forhold til Rudolf Steiners 3 grundprincipper, der handler om at barnet er: Et sansende væsen, et rytmisk væsen og et efterlignede væsen
- Vi vil skabe en børnehave og vuggestue, hvor der er tid til nærvær og omsorg for alle institutionens børn (også dem med særlige behov), hvor der tilbydes en høj grad af individualitet i forhold til det enkelte barn, men som samtidig tager udgangspunkt i fælleskabet
- Vi vil skabe en børnehave og vuggestue, hvor der er fokus på de daglige rutiner og genkendelighed for børnene og deres forældre
- Vi vil skabe en børnehave og vuggestue, som er kendetegnet ved en høj grad af forældreindflydelse og engagement
- Vi vil skabe en børnehave og vuggestue, hvor der er høj grad af fælles bevidsthed børnene i mellem, hvor de små børn kan se op til de store, og hvor de store kan lære at varetage omsorg for de små

Åbningstider

Mandag kl. 6.00-16.00. Fredag kl. 6.30-16

Lukkedage

Institutionen holder lukket alle lørdage, søn- og helligedage. Derudover holder vi lukket:

Dagene mellem jul og nytår samt nogle dage efter nytår

Dagene før påske

Dagen efter Kr. Himmelfart.

Børnetal

18 børn i alderen 1 – 6 år.

Personale

Vi er 5 ansatte (3 pædagoger og 2 pædagogmedhjælpere). Størstedelen af året har vi en praktikant fra Rudolf Steiner Seminariet samt vikarer om nødvendigt.

Bestyrelsen

Børnehavens ledelse består af en to–strengt bestyrelsesmodel. En institutionsbestyrelse og en forældrebestyrelse.

Institutionsbestyrelsen består af tre medlemmer:

- Ejeren af institutionen

Forældrebestyrelsen består af fem medlemmer:

- Tre medlemmer fra forældrekredsen
- En medarbejderrepræsentant
- Et medlem med Antroposofisk baggrund

Der afholdes 3 møder årligt. Det er bestyrelsens opgave at varetage institutionens interesser, så dens antroposofiske idegrundlag og målsætning kan føres ud i livet.

Forældrearbejde

Vi har 2 arbejdslørdage om året, som personalet planlægger. Disse arbejdslørdage er frivillige, men de er guld værd for børnehaven, for det er her vi kan få ekstra hjælp til at få lavet det, vi ikke får lavet i hverdagen. Arbejdsdagen er både for forældre og børn, og selvom vi arbejder, når vi også at hygge os. Det skaber sammenhæng i barnets verdensbillede mellem hjem og børnehave og vuggestue og giver tilknytning at vide, at ens forældre har været med til at skabe noget i institutionen, det kan f.eks. være at reparere skuret, fylde sand i sandkassen, sy gardiner osv. Desuden er det samtidig en god anledning til at lære de andre forældre at kende.

Indledning

En Rudolf Steiner institution er i sin form og indhold meget anderledes end daginstitutioner generelt. Med denne årsplan ønsker vi at give et indblik i pædagogikken og de praktiske forhold omkring børnehaven.

Det er vigtigt for os, at I læser dette grundigt igennem, således at det valg I tager, når I indmelder jeres barn her, er velovervejet, og at I ligesom os, kan enes med det, der står i årsplanen, det vil sige, at I kan acceptere, at det er den måde, vi arbejder på og kan bakke op omkring dette.

Pædagogikken

Pædagogikken bygger på Rudolf Steiners filosofi, livsanskuelse og impuls også kaldet Antroposofi. Det kan oversættes med menneskevidsdøm eller visdom om mennesket. Det er med udgangspunkt i denne, vi som personale tager beslutninger.

I antroposofien indgår den opfattelse, at mennesket er et tredelt menneske, som består af legeme, sjæl og ånd. I den første 7 års periode, fra barnet bliver født til det er ca. 7 år, er det primært koncentreret omkring legemets udvikling, og det er det, vi arbejder ud fra.

Barnet oplever, at "verden er god" som et grundprincip. Derfor er det af afgørende betydning for det opvoksende barn, at de voksne omkring det gør hvad de kan, for at barnet bevarer denne grundlæggende tro på, at verden er god, skøn og sand.

I den første 7 års periode er særligt 3 forhold væsentlige:

Barnet er et efterlignende væsen

Barnet er et sansende væsen

Barnet er et rytmisk væsen

Vi arbejder ud fra at barnet er et viljesvæsen, forstået på den måde, at når barnet står i en situation, så handler det først, derefter føler det noget derved, og til sidst tænker det evt. over det som skete - alt efter alder og temperament.

For den voksne forløber denne proces modsat. Vi tænker og overvejer, så føler vi efter og til sidst handler vi. Vi anser det for vigtigt at acceptere, at barnet lever i nuet og støtter dette i omgangen med børnene ved at undlade forklaringer, der rykker det ud af nuet.

Hvert barn er unikt og har brug for omgivelser, der tilgodeser det unikke og derfor undlader vi voksne, der er i børnehaven at komme med færdige forklaringer, så barnets fantasiverden bliver støttet i så vid udstrækning som muligt. Det er afgørende, at barnet ikke skal bekymres om ting, som hører det voksne liv til, således at de, så længe det kan lade sig gøre, får lov til at være børn.

Selv om vi ingen forklaringer giver børnene, afviser vi dem ikke, men giver os tid til at undre os sammen med dem. For derved at give barnet mulighed for selv at svare.

Barnet skal anerkendes, så det får mulighed for at udvikle de egenskaber, der understøtter det enkelte barns livskraft og derigennem får mod og styrke til at møde livet.

Barnet er et efterlignende væsen

Børn har brug for forbilleder. Ved hjælp af forbilleder tilegner børn sig deres adfærd - især de første 7 år. Forældrene er barnets vigtigste forbilleder. I børnehaven er pædagogerne forbilleder. Vi har ansvaret for, at formen, dvs. omgivelserne, er værd at efterligne. Derfor foretager pædagogerne meningsfulde gøremål, og dette afspejler sig blandt andet i børnenes leg.

Barnet efterligner helt af sig selv, det kan ganske enkelt ikke lade være.

Fra barnet er helt lille begynder det på denne efterligning, som er en handlende måde at tilegne sig verden på. Alt hvad der sker i omgivelserne efterligner barnet. Det er ikke altid man kan se det umiddelbart, og alligevel er det tydeligt hos de fleste børn, at dette er en proces, som de er i næsten konstant i den første 7 års periode.

Derfor er livet i børnehaven tilrettelagt på en måde, så dette behov hos barnet bliver tilgodeset og plejet.

Der er flere måder at efterligne på, her er de 3 karakteristiske:

- Barnet ser og efterligner øjeblikkeligt. Dette er selvfølgelig den mest enkle form for efterligning. Hver dag barnet kommer her, vil det finde de voksne i gang med at arbejde og dette arbejde vækker barnets interesse. Barnet er ikke forpligtet til at deltage, men gør det alligevel. En helt almindelig reaktion er; "Må jeg være med?" eller "Jeg vil også."
- Barnet oplever og efterligner senere. Denne efterligningsform kan iagttages i den frie leg. I legen udlever barnet sine oplevelser, hvor det giver udtryk for konstant efterligning.
- Barnet oplever og gradvist "bliver" det. Her er efterligningsformen mere forsigtig, men kraftfuld eftersom det er en indre efterligning. Denne form er afhængig af ansvarlighed i den voksne verden, for barnet tager her holdninger, humor og vaner fra sine nærmeste omgivelser. Dette kan, over nogen tid, påvirke hvert enkelt barn til, hvordan det senere vil blive.

Barnet er et sansende væsen

At det lille barn sanser, og endda bedre end den voksne, synes klart for de fleste. Jo mindre barnet er, desto mere oplever det verden gennem sanserne, og derfor forsøger vi at sikre, at barnet bliver stimuleret via alle dets sanser.

Generelt tilstræber vi i institutionen, at sanseoplevelserne er så ægte/naturlige som muligt. Dette gøres blandt andet gennem legetøj i naturmaterialer, plantefarver og gennem omgang med de 4 elementer jord, vand, luft og ild. Derved sikres barnets mulighed for at forstå verden bedre, idet en stor lastbil af træ er tung og stemmer overens med sin fylde til forskel fra en i plastik. Ligesom dukken, som er fremstillet af uld og bomuld, er blød og varm, og derfor naturligt appellerer til omsorg, til forskel fra den af plastik, som er hård og kold.

I haven er der skovle og skeer, så både store og små kan bruge dagevis på at grave helt ned til kineserne. På blæsende dage kan vi tage drager med på tur eller hænge vimpler op så man kan opleve blæsten. I børnehaven laver vi også bål, som vi kan bage pandebrød eller lave suppe på.

Barnet sanser naturligvis også stemninger, og det tager vi højde for ved at børnehaven fremstår hjemlig og æstetisk. Vi sørger for daglig oprydning og omsorg for de fysiske rammer, men også at stemningen mellem de mennesker som er i børnehaven er essentiel og efterligningsværdig. Vi taler ordentligt, vi er åbne og ærlige og ikke mindst hjertelige over for jer, jeres børn og naturligvis også overfor hinanden som kolleger.

Sansning er så mange ting og derfor respekterer vi også børns ret til at have et barndomsland, hvor der eksisterer engle, nisser, alfer og andre naturvæsener.

Barnet er et rytmisk væsen

Alle mennesker er rytmiske væsener, idet de trækker vejret, og for at overleve er der nødt til at være en vis vekselvirkning mellem søvn og vågen tilstand. Dette er endnu mere udpræget hos barnet og jo mindre de er, jo tydeligere er det.

Barnet har brug for ro og rytme. I rytmen oplever det en genkendelighed, og i roen kan indtrykkene bundfældes – som et åndedræt der veksler mellem ind- og udånding (aktivitet og ro).

Da vi opfatter barnet som rytmisk, er det helt oplagt at indrette hverdagen rytmisk. I børnehaven er der derfor en daglig, ugentlig, månedlig og årlig rytme.

Læreplan

Vi vil arbejde med, at sikre barnets ret til at vokse op i et miljø, hvor barndommen har en værdi i sig selv, hvor den ikke kun er en forberedelse til skolen – men er begyndelsen på livet. Her skal hver alder respekteres i forhold til, hvad der er sundt for barnet, og hvad barnet kan kapere og præstere.

Vi ser begrebet "læring", som et begreb man må forholde sig til ud fra det hele menneske; altså det fysiske legeme, den følende sjæl og det tænkende menneske. Derfor arbejder vi med at skabe de rammer, som gør at barnet ud fra sig, sine evner og de muligheder det har med sig, får det bedste grundlag at håndtere verden på, i den første 7 års periode. Dog er vi meget bevidste om ikke at foregribe den næste periodes indhold, der handler om følelserne.

Vores opgave, som vi ser den, er at være med til at forberede barnet således:

- at dets interesse og appetit på skolen er skærpet mest muligt
- at dets evne til indlæring er optimal, således at det kan sidde stille og være lyttende og koncentreret
- at barnet hviler så meget i sig selv, at det kan være i centrum på en god måde, altså deltagende i undervisningen, og at det også kan lade andre være i fokus
- at barnet kender sin krop, er motorisk velfungerende og derved selvhjulpen
- at det har udviklet en sprogforståelse, som er alderssvarende
- at det er blevet styrket i deres sociale liv og kan indgå i fællesskaber.

Denne forberedelse vil vi arbejde med, ved at vi til stadighed skaber et miljø, hvor barnet, primært gennem den fysiske krop, får mulighed for at tilegne sig disse kvaliteter. Vi arbejder ud fra at være en "gøre-institution" eller en "oplevelses-institution". Vi gør tingene - i stedet for at intellektualisere dem. Vi hjælper med begrebsdannelsen hos barnet ved at sætte barnet i situationer, hvor det har mulighed for selv at danne begreber. Det der er vigtigt for os er, at begreberne dannes indefra barnet selv og ikke ud fra den voksne og ind i barnet via forstandsmæssig tale. Vores opgave er at være dem der skaber rammerne, mulighederne for at barnet kan opleve verden og mærke den gennem sine sanser.

Når man oplever verden og dens lovmæssigheder ud fra sig selv, lærer man også sig selv at kende og kan blive et mere helstøbt menneske. Barnet har, nøjagtigt ligesom planten, en indbygget plan, som det udvikler sig ud fra. Vi skal blot sørge for at vande, gøde sparsomt, lade solen skinne og sørge for at jorden, den vokser i, har den rette beskaffenhed. Sørger vi voksne omkring barnet for det, og er barnet ellers normalt, behøver vi ikke at hive planten op af jorden eller åbne den, for at kontrollere om den har det godt. Vi kan have fuld tillid til, at den smukkeste blomst vil vise sig lidt senere på sæsonen. Men ligesom blomsten ikke bliver smukkere, og frøsætningen ikke kvalitativt bedre, af at afkorte vækstsæsonen, således bliver barnet heller ikke mere udviklet af, at vi hele tiden kontrollerer det, eller fordrer evner hos det, som endnu ikke er vågnet. Det er vores overbevisning, at resultatet med tidligere indskoling ikke nødvendigvis er særlig godt set i et større perspektiv, måske tværtimod. Måske er det netop barnet, som får lov til at udvikle sig stille og roligt, der sætter den kraftigste blomst og har frøene med de bedste fremtidsmuligheder i sig.

Fokuspunkter

I børnehaven vil vi arbejde med krop og bevægelse, sprog og kommunikation som fokuspunkter. Det vil vi dels gøre ud fra relevant litteratur, og ud fra de iagttagelser vi selv har gjort og til stadighed gør af børnene.

Krop og bevægelse

Krop og bevægelse er et fokuspunkt, der ligger os meget på sinde. Både fordi de børn vi har i børnehaven alle er bybørn, som ikke opholder sig ret meget i naturen, hvor de kan udvikle en naturlig kropsbevidsthed. Men også fordi man fra den seneste hjerneforskning ved, at bevægelse af kroppen allerede i den tidlige barndom netop er det, der udvikler hjernen.

Når de motoriske færdigheder udvikles, lærer barnet at beherske sin krop, finde sine egne grænser og forholde sig naturligt til omverdenen, hvilket er betydningsfuldt for udvikling af mod og selvfølelse.

Eksempler fra hverdagen, hvor barnet gennem bevægelse udvikler kroppen:

- Lokalerne er indrettet således, at det inspirerer barnet til bevægelse under den daglige frie leg, ligesom vi opfordrer dem til at bruge inventaret til at bygge med, kravle, rutsje og balancere på. Her er rige muligheder for barnet, til i eget tempo, at øve sin motorik og prøve nye udfordringer.
- Den daglige sangleg indeholder glade og sjove bevægelseslege, som både udvikler grov- og finmotorik, og som vækker barnets lyst til at bevæge sig
- Den daglige udendørsleg i vores have giver masser af kropslige udfordringer for både store og små. Der er legeplads og sandkasser, som stimulerer barnet til leg og bevægelse. Desuden er der skovle, river, spande, trillebøre og koste mm.
- Når vi tager på tur i parken, har børnene rig mulighed for stor bevægelsesudfoldelse, samtidig med at de mærker sig selv i forhold til det store "rum", som naturen er.

Sprog og kommunikation

Barnet lærer sproget og måden at kommunikere på gennem efterligning, og det grundlægger dets sproglige evner i de første 7 år.

Det er en del af Steinerpædagogikken at arbejde meget bevidst med at give hvert barn et rigt og nuanceret sprog samt mod til at udtrykke det. Den voksnes rolle som forbillede for barnet er central i vores pædagogik, og vi stræber efter at være omhyggelige med vores sprog i samtale med både børn og voksne.

Eksempler fra hverdagen, hvor barnets sprog udvikles:

- Gennem eventyrfortælling kommer barnet daglig i kontakt med et rytmisk, musikalsk og billedrigt sprog. Eftersom samme eventyr fortælles flere dage i træk, kan barnet tage sproget til sig, samtidig med at det skaber sine egne indre billeder. Nye ubekendte ord og ordbilleder kommer på denne måde til barnet. Pædagogen har oftest ingen bog til oplæsning, men har lært eventyret udenad, hvilket giver en helt anden sproglig formidling til barnet. Barnets stærke indlevelse i eventyrets sprog viser sig, når de selv leger, laver dukkespil eller fortæller egne små eventyr. Indlevelsen kommer også tydeligt frem, når barnet indimellem er med til at opføre eventyret, mens den voksne fortæller. Det kan ske i form af enkelte "dramatiseringer" af et eventyr, som er velkendt for barnet. Pædagogen og børnene "gør" eventyret sammen som en fælles oplevelse, helt uden præstationskrav og mere som en fælles "aftalt" rolleleg. I eventyrene findes ofte gentagelser, ordlege og remser, som vækker glæde og sproglig interesse hos barnet.
- I den daglige sangleg indlever barnet sig i sproget gennem sangen, bevægelsen og glæden ved disse, og på denne måde bliver hele kroppen både modtager og formidler af sproget. Barnets oplevelse af verden udvides på en kreativ måde, idet sange, rim og remser fortæller om alt mellem himmel og jord.
- I den frie leg har barnet rige muligheder for at øve kommunikation og socialt samvær med børn og voksne. Som voksne prøver vi at være lyttende overfor barnet og møde barnet, hvor det er.

De voksne forsøger at tale til barnet i et præcist og klart sprog, så barnet kan føle sig tryk. Vi prøver at guide dem ved at sige, hvad de må eller skal, i stedet for at sige det, de ikke må eller ikke skal. Der opstår megen sprogforvirring for barnet, når de voksne taler i negationer. F.eks. "Du må ikke løbe herinde". - Barnet hører slet ikke ordet "ikke". De hører det, der er handlingen i sætningen, altså: "du må løbe". Derfor bør man, hvis man vil opnå at barnet modtager budskabet, omformulere sætningen til: "Du må gå herinde" eller "Du må løbe, når du kommer over på legepladsen".

Når et barn endnu ikke mestrer sproget og bruger ordene forkert, korrigeres det på nænsom måde ved gentagelse. F.eks.: "jeg har baget en bolle!" – "Ja, du har bagt en bolle". Derved hører barnet det rigtige ord uden at føle sig irettesat, eller at det har gjort noget forkert.

Inden for Steinerpædagogikken har vi, udover at henvise til en almindelig talepædagog, også mulighed for at henvise et barn til en uddannet sprogformer, i tilfælde hvor et barn har svagheder med sprog og tale.

Sociale kompetencer

Sociale erfaringer skabes i en kultur, der giver børn erfaring og forståelse for at hvert individ er helt unikt, og er en vigtig del af fællesskabet. Fælleslege giver grundlaget for at barnet får de sociale erfaringer, der gør at det kan agere sammen med andre mennesker i sociale sammenhænge.

I løbet af deres tid i børnehaven er det målet, at børnene har erhvervet sig sociale færdigheder så de med glæde og evner kan indgå i større fællesskaber, og de kan være sig selv samtidigt med, at de har en forståelse for andre.

Helt konkret lægger vi meget vægt på, at der er en plads til alle. F.eks. er det helt naturligt, at barnet holder den i hånden, som står tættest på det, uanset at det ikke lige er den, han/hun leger bedst med. Ligesom der ikke er noget, der hedder "vi vil ikke lege med dig". – Børnene hjælpes til at finde en rolle til det barn, som ønsker at deltage i en igangværende leg. Det er de voksnes ansvar at sørge for, at alle børn har nogen at lege med. Hvis et lille barn for eksempel ikke forstår de store børns leg, vil de voksne hjælpe barnet ind i en leg med jævnaldrende børn eller starte en ny aktivitet hvori barnet kan deltage.

Personlige kompetencer

Gode personlige kompetencer kan kun opnås i trygge omgivelser. Det er den voksnes opgave altid at arbejde på at skabe tryk. Børn udvikles, når mulighederne er så gode og alsidige at flest mulige af børnenes potentialer kommer frem i lyset. Det gør de via oplevelser, gennem medmennesker og omverdenen.

Vi skal tage udgangspunkt i hvert barns forudsætninger, og barnet skal opleve sig forstået, set og accepteret. Barnet skal opmuntres til læring og udvikling gennem de voksnes engagement og kærlighed. Vi skaber et miljø, hvor hvert barn oplever sig som vigtig for helheden, og skaber omsorg og tryk ved faste rytmer og rutiner, hvilket gør at børnene i egen takt kan erfare sig selv.

Når de basale behov er dækket i barnets liv, har det muligheden for selv at udvikle sine personlige og sociale kompetencer. Vi kan være støttende i denne proces og give mulighederne og miljøet, men arbejdet må barnet i sagens natur selv gøre; det må selv vandre ad den vej et menneske skal gå med glæder og sorger, sol og regn, for at finde "de vise sten".

Men det er klart, at vi arbejder bevidst på at børnegrupperne er rummelige overfor børn, som ser anderledes ud eller opfører sig anderledes, f.eks. børn der endnu ikke har forstået de sociale

spilleregler. Gennem at udvikle barnets rummelighed udvikles barnets eget selvværd, samt empati og respekt for andre.

Dokumentation

Til dokumentation vil vi bruge barnets tegninger og iagttagelser af barnet, og vi vil udarbejde en "barnets bog" på hvert enkelt barn, hvor vores iagttagelser kan nedfældes.

Naturen og naturfænomenerne

Vi vil respektere barnets eget forhold til naturen, i stedet for at påføre dem de voksnes naturvidenskabelige viden, som vi oplever hører til på et senere tidspunkt. Vi mener det blokerer for udviklingen af barnets fantasi og indlevelse i verden på dets egne præmisser. Den naturvidenskabelige side af naturen kan de snildt tilegne sig hen ad vejen – dens tid kommer naturligt ind i barnets liv senere. Først gribe – senere begribe.

Det er på dette alderstrin ikke vigtigt om en edderkop har 6 eller 8 ben. Det vigtige er, at barnet ud fra sig selv tilegner sig naturens lovmæssigheder og fænomener, gennem at sanse og opleve dem på egen krop og derved komme frem til en "barnlig" erkendelse af sammenhængene. Disse aha-oplevelser er meget vigtige for barnet og danner et godt grundlag for senere i skoletiden at nå frem til en bevidst erkendelse gennem naturvidenskaben.

Derved kan vi bidrage til at samfundet befolkes med kreativt tænkende mennesker.

Kulturelle udtryksformer og værdier

Det er vores overbevisning at alle mennesker på denne jord er ligeværdige, uanset hvordan vi ser ud, hvor vi kommer fra, hvad vi spiser, hvilken status vi har, hvilket køn, hvilken alder og hvilken race vi har. Det er vores kulturarv, som vi videreformidler til næste generation gennem den måde børnene ser os behandle andre mennesker på.

Der er mange kulturer omkring os, og vi forholder os til dem efterhånden, som vi møder dem. Børn er fordomsfrie væsner, så længe de voksne omkring dem behandler andre med respekt. Hvis der opstår nedladende reaktioner hos et barn, er det naturligt at gribe ind og tale med barnet om det på en måde, som det kan forholde sig til ud fra dets alder.

Men "kulturelle udtryksformer og værdier" omfatter meget andet end andre folkeslag, andre religioner osv. Det omhandler også anderledes kulturer inden for vores "normale" danske kultur. Madkultur, bondegårds- og arbejdskultur, eventyrfortællingskultur, samværs- og samarbejdskultur osv.

Vi ser det, som vores opgave at formidle de forskellige kulturer omkring barnet på en så enkel og gennemskuelig måde som muligt.

Medansvar og medbestemmelse

Hos os er børnenes medbestemmelse og medansvar placeret under "fri leg". Her holder vi voksne lavest mulig profil - forstået på den måde, at vi kun blander os i børnenes leg og hjælper, hvis der er problemer med deres fysiske eller sociale formåen. Har de problemer med at lave et slot fra gulv til loft, sætte borde oven på hinanden, eller er der gået kludder i legen, fordi de bliver uenige og ikke selv kan løse problemerne, så er det vi voksne "kommer på banen". Eller hvis man er ny og ikke rigtig kan finde ud af at lege endnu. Men ellers er det de voksnes opgave at lave forskellige "voksenaktiviteter", som børnene kan være med i eller andet som kan inspirere deres leg.

I den frie leg kan stort set alt lade sig gøre. Vi strækker os meget langt og giver helst ikke et "nej", med mindre det er til skade for barnet selv, de andre børn og voksne eller materiellet. Så det er i den frie leg fordelt på dagens ude- og indeleg, at børnene selv kan bestemme indholdet i legen.

Vuggestuegruppen

Vuggestuegruppen vil have dens egne rytmer, men vi vil så vidt det er muligt integrere vuggestuebørnene i børnehavelivet. Når de ikke sover, vil de små børn være i haven under fri leg sammen med de store børnehalebørn. Det er vores erfaring at de små har stor glæde ved at se op til/efterligne de store, og de store har stor glæde ved at "hjælpe" os voksne med de små.

Når barnet er ca. 2 år (det vurderes ud fra det enkelte barn i samarbejde med forældrene), begynder det at sidde på toilettet. Vi forsøger at sikre, at det er en hyggelig/naturlig del af barnets dagligdag, og det er de indledende øvelser til at blive renlig.

Vi lægger megen vægt på at øve barnet i at blive selvhjulpent, hvis man kigger godt efter, vil man opleve, at selv det helt lille barn har masser af potentiale, handlekraft og virkelyst til at klare mange ting selv, hvis det får lov.

Rytmen

Det er vigtigt for børnene, at der er den samme rytme i dagene. Det giver tryghed altid at vide, hvad vi skal - det er en forudsætning for, at barnet kan suge verden til sig. Den daglige rytme begynder kl. 9. Vi arbejder som personale seriøst og løbende på at sikre at rytmen tilgodeser barnets behov for at lege frit.

I den daglige rytme indgår:

- Modtagelse af børn
- Formiddagsmad
- Eventyr
- Fri leg ude
- Godmorgensamling/Sangleg
- Pusletid/Frokost
- Dagens individuelle program eller fri leg ude eller inde
- Eftermiddagsmad/Frugt
- Oprydning
- Afhentning af børn

Modtagelse og afhentning af børn

Vi giver altid hånd til både børn og forældre og kigger i øjnene, når vi hilser eller tager afsked. Det gør vi for at komme barnet i møde med en handling, der er til at forstå. Derved fortæller vi barnet gennem handling, at vi har set dem, og nu har påtaget os ansvaret for dem. Når vi tager afsked, siger vi også ordentligt farvel, for igen, gennem handling, at overgive ansvaret for barnet til forældrene igen. Ved aflevering og afhentning af barnet, er det vigtigt at gøre processen så kort som mulig. Sådan at det ikke er barnet, der skal tage ansvaret/beslutningen, men at det er de voksnes ansvar at overgive ansvaret fra forældre til pædagogerne og omvendt.

Den voksne skal være bevidst om, at når man træder ind i børnehaven, er det et signal til barnet, og de andre børn, om at "børnehavetiden/vuggestuetiden" er slut, og man skal hjem. Man bør derfor også gøre afhentningen så kort som muligt, så at barnet ikke kommer i tvivl om, hvem der har ansvaret for det.

Sangleg

I sanglegen plejes mange forskellige sider af barnet. Her opbygges en social holdning – et fællesskab, idet vi allesammen er med i en kreds. Endvidere kan man i de fleste sanglege "være noget" inde i midten. Alt efter individualitet, må et barn lære ikke altid at skulle være i centrum, et andet ikke altid at holde sig tilbage. Igennem sanglege og fingerlege plejes både barnets

sprogudvikling og motorik. Sanglegene følger som regel årets og naturens rytme, og børnene har en stor sangskat med sig, når de forlader børnehaven.

Den frie leg

At barnet lærer ved efterligning betyder, at de voksne må fremstå som gode forbilleder. Alt hvad de voksne foretager sig, bliver enten direkte efterlignet eller ligger som inspiration til børnenes leg. Derfor udfører vi voksne, i fri leg-perioderne, forskellige nødvendige gøremål. Gøremål som handler om de nære ting i et 1-7 årigt barns liv. Vi laver dej og bager boller, syr, strikker, snitter, reparerer legetøj, saver og hugger brænde til bål, laver forberedelser til næstkommende årstidsfest osv. Disse ting udføres på en måde, så forklaringer er unødvendige, og børnene kan derved, gennem iagttagelsen og gøren efter, selv erfare og komme til forståelse, så kan vi snakke hyggeligt imens. Samtidig leger børnene omkring os, eller de deltager i "vores" gøremål. Der er selvfølgelig altid tid til at være behjælpelig med at bygge huler, busser, sørøverskibe, slotte og andet til deres leg. Men det er vigtigt at holde sig for øje, at børnenes leg er allermest skabende og dyb, når den kan være omgivet af de voksnes aktivitet. Igennem legen med de andre børn, udvikler den enkelte efterhånden de sociale egenskaber, som er nødvendige i livet.

En vigtig evne i forbindelse med leg, er udviklingen af fantasikræfter i barnet. Disse udvikles kun ved udfordringer. Derfor er legetøjet så lidt udformet som muligt, så barnet får mulighed for selv, i fantasien, at se det de ønsker. Vi anser barnets fantasifulde leg for grundlaget for personlighedsdannelsen og for det senere voksne menneskes evne til at arbejde, til at opleve medmennesket og til at tænke ukonventionelt, skabende og initiativrigt.

Frokost

Frokosten begynder og slutter altid med en lille sang, hvor vi takker for maden, og vi tænder levende lys på bordet. Maden er en vigtig sanseoplevelse for børnene, den udgør en stor del af det sociale værdigrundlag i institutionen, og vi bestræber os på at gøre det til en æstetisk og god oplevelse. Børnene vil på skift hjælpe med at dække bord og rydde af.

Eventyr

Hver dag samles alle børnehavebørnene til eventyr. Det kan være et remseeventyr, et gammelt folkeeventyr eller en årstidsfortælling. Eventyrene bliver fortalt i ca. 5 dage i træk, så børnenes behov for gentagelse og fordybelse imødekommes. Som oftest følges eventyret op af et lille bordspil eller "marionetteater". Det hænder også, at børnene selv spiller rollerne i eventyret. I remseeventyr er det rytmen, der er det væsentlige: de har ofte ingen pointe og egner sig godt til de mindre børn. De gamle folkeeventyr rummer et smukt og fuldendt billedsprog, som indeholder stor livsvisdom, der bliver en skat for livet. Eventyrene udvikler den indre billeddannelse og evnen til at lytte. For småbørnene bliver eventyret præsenteret som en lille kort session, hvor det primære formål er at give barnet en mulighed for at mærke stemningen omkring dette.

Oprydning

Vi søger altid for at rydde ordentligt op, dvs. at alle ting har deres faste synlige plads. Således er det nemt at overskue, selv for et lille barn, hvor tingene har hjemme både når de skal bruges til leg, og når der skal ryddes op. En anden vigtig ting at lære er: at tingene har en værdi. Vi ser nødig, at de bliver væk, og derfor gør vi det omhyggeligt (der går sport i at finde den ting der mangler). Desuden kan det være værdifuldt for resten af livet, at kende fornemmelsen af at føre ting helt til ende.

Årstidsrytmen

Årstidsrytmen er markeret med oppyntning i vinduerne og baggrunden for årstidsfesterne bliver båret som en sjælsstemning og bevidsthed hos de voksne her i børnehaven. Det praktiske og pædagogiske arbejde, som udføres tager netop sit udgangspunkt i de skiftende årstider, herved får børn og forældre et forhold til årets rytme og de forandringer, der sker i naturen. Årstiderne sætter derfor sit præg på det, der sker i børnehaven. Dog har det helt lille barn ikke behov for

andet fysisk udtryk end det som naturen afspejler, og det er helt bevidst en beskyttelse af de små at undgå deciderede fester. Derudover er sanglegene og eventyrene med til at understrege årets gang, idet de som oftest er årstidsrelaterede. For børnehavebørnene indgår 14 årstidsfester eller specielle ture, med og uden forældre, som gennemløber hele året. Hvert år bliver der udformet/udleveret en kalender med datoer for festerne, således at ingen børn behøver at gå glip af en sådan. Til hver af festerne spiser vi mad, som er med til at understrege netop hver enkelt fest. Børnene nyder maden særlig længe på disse dage.

Høsttur

Vi tager på bondegårdstur en gang om året til Bondemand Niels på Thorshøjgård.

Høstfest

Kornet, som vi har høstet hos bondemanden tærsker, kværner og bager vi af. Vi kerner smør og binder kranse. Når høsten er i hus fejres det med et overdådigt fælles bord. Alle kommer klædt som bondemænd og -koner.

Michaelsfest

Michaelsfesten holdes så tæt på d. 29. september som muligt og helst på dagen. Under forberedelserne til denne fest finder vi pinde til sværd, som forhåbentlig bliver drysset med stjernestøv, så de kan blive stærke og vi laver stjernebånd og stryger alle de røde ridderkapper. På festdagen spiser vi Ridder-mad, kæmper med drager og bliver slået til Michaelsriddere.

Lanternefest

Festen holdes omkring Sankt Mortens aften. Vi har i forvejen lavet lanterner, der kan lyse i mørket. Om dagen, inden forældrene kommer, planter vi de medbragte blomsterløg, så Morten har noget smukt at kigge på til foråret. Sent på eftermiddagen, når det er blevet mørkt, går vi alle sammen ud med vores tændte lanterner og synger lanternesangene. Hvis vi er heldige hører gamle Morten det og kommer forbi. Gamle Morten er ham, der passer på træerne og blomsterne, når vi ikke er der.

Adventsspiral

Til denne fest, som vi holder sidst i november eller starten af december, har vi lagt en stor granspiral på gulvet, i midten står et stort lys tændt. Vi har pudset røde æbler og sat bivoksllys i, og med dem går vi, en efter en, ind i spiralen og tænder hver vores lys ved det store lys. Dette er en fin og inderlig optakt til julemåneden.

Julespil

Hele december måned spiller vi krybbespil, hvor børnene er klædt ud. Ligeledes kommer Nissen på besøg og deler små overraskelser ud.

Helligtrekongersfest

På den anden side af nytår fortsætter julespillet endnu en stund, blot bærer englen Gabriel ikke længere en ledestjerne, men et helligtrekongerslys, og nu er det ikke hyrderne der kommer til Jesusbarnet, men kongerne der er nået frem med gaver. Selve dagen (så tæt på 6/1 som muligt) bliver der dækket Kongebord, og lysene i helligtrekonger stagen er tændt.

Fastelavnsfest

Temaet kan være fest på slottet, i skoven, under vandet osv. Alt og alle i Aurora er klædt ud til denne fest.

Spirefest

Vi sår små påskehaver til og alle bedene i børnehaven bliver rensset for ukrudt og sået til med sommerblomster. Vi lægger mad ud til påskeharen.

Påskefest

Påskefesten holder vi lige efter påske. Op til påsken har vi lavet reder udenfor, hvis påskeharen skulle komme forbi med æg. På selve dagen finder vi de æg, som han har gemt og klinker æg på bakken.

Majfest

Til denne fest vil vi binde en krans med nyudsprungne bøgegrene, som vi har hentet i skoven, hænge de farvede silkebånd op, og sidst men ikke mindst, når alt er klart – danse om majstangen. Vi slutter festen af med fælles frokostbord.

Pinsefest

Som optakt til denne fest har vi lavet de dejligste pinsefugle og sunget om fuglene, der bygger reder. På selve dagen går vi på tur i det grønne og flyver med pinsefuglene. Der bliver lavet et stort pinsebål, hvor kransen fra majstangen bliver brændt på gløderne. Vi skal også blæse sæbebobler i haven. Til denne fest er alle klædt i hvidt og grønt.

Sommerfest (med forældre)

Sommerfesten er afslutningen på året og holdes lige inden sommerferien. Der er en særlig tradition knyttet til den fest, der markerer det at give og modtage, noget vi skal benytte når vi tager afsked med de store skolebørn og modtager de nye små. Børnene tager økologisk frugt/sukkerfri kage med til fælles buffet og børnene får deres tegnemapper med hjem.

Fødselsdagsfest

At holde fødselsdag er noget ganske særligt, både for fødselsdagsbarnet, men også for resten af gruppen. Fødselsdagen vil blive holdt på dagen, så vidt det er muligt. Denne dag er flaget hejst til fest, sådan at barnet mærker, at vi også synes, det er en særlig dag. Til denne særlige dag, er fødselsdagsbarnets forældre med. Et lille bord er blevet pyntet i "hemmelighed", med lys, blomster og krystaller, og under lige så mange silketørklæder som man fylder år, er gemt en lille gave. Der er blevet lavet fødselsdagskrone og kappen er fundet frem.

Der er så mange små traditioner omkring fødselsdagen, så denne dag, er ganske særlig for barnet. Der vil blive fortalt et personligt eventyr til fødselsdagsbarnet, der handler om barnets liv. Barnet har bragt boller, kage eller medbragt lidt frugt. Når fejringen er overstået går fødselsdagsbarnet hjem sammen med sine forældre.

Da vi gør rigtig meget ud af fødselsdagen i børnehaven, er det vores erfaring at barnet ikke har brug for at holde fødselsdag hjemme for sine børnehavenvenner. Det er rigeligt med en familiefødselsdag ud over den der er holdt i børnehaven. Hvis man alligevel ønsker at holde fødselsdag så inviterer man hele børnehaven, da det ellers fremmer konkurrencen imellem børnene, hvis nogen kommer med og andre ikke. På denne måde er alle med.

Vuggestuebørnene vil blive fejret med lys og flag på bordet og vi synger fødselsdagssange, men ikke med eventyr, da de er for små til at kapere det. De må gerne have lidt med de deler ud, enten boller, sukkerfri kage eller frugt.

Forældresamarbejde

Når et barn bliver tilbudt plads i småbørnsgruppen, inviterer vi forældrene til en samtale omkring deres barn. Det er vigtigt for det fremtidige samarbejde, og dermed børnenes trivsel, at man som forældre gør sig et bevidst valg med hensyn til institutionsplads.

Det er meget vigtigt for os at give nye forældre indblik i:

- hvad de pædagogiske principper er
- hvordan udmønter de sig i det daglige arbejde
- hvad forventer vi af jer som forældre

- hvor kan I hente yderligere oplysninger om pædagogikken samt praktiske oplysninger

Udover introduktionssamtalen, afholder vi en årlig forældrekonsultation pr. barn, men opstår der noget undervejs, kan vi altid finde en tid at tale sammen på.

Der afholdes mindst 2 årlige forældremøder samt en generalforsamling.

Vores forventninger til forældre

- At I, så vidt det er muligt, møder op til forældremøder og andre arrangementer for forældre
- At der er en god tone og et godt samarbejde mellem forældre og personale
- At I altid kontakter personalet, hvis de er utilfredse med noget, men ikke mens jeres barn overværer det
- At børnehavebørn, så vidt det er muligt, er afleveret inden dagens program begynder
- At barnet spiser ordentlig morgenmad, før det kommer i børnehaven, og at barnet er udsovet, når det bliver afleveret
- At I er med til at bakke op omkring vores holdning til at barnet lader legetøj, gaver til de andre og lignende blive hjemme
- At man respekterer vores holdning til fejring af fødselsdage. I det hele taget hjælper os til at beskytte jeres børn mod konkurrence og præstationsangst
- At vuggestuebørn maks. tilbringer 30 timer i institutionen og børnehavebørn maks. 37 timer. At være i institution er børnenes arbejde og det er hårdt arbejde at være sammen med 18 børn og 4-5 voksne i mange timer
- At børnene holder ferie, når I holder ferie. Børn har brug for at koble helt af og bare være med deres forældre, uden masser af aktiviteter. Vi anbefaler, at børn holder minimum 3 ugers sommerferie
- At børn bliver hjemme, når de er syge. Både fordi de har brug for at få omsorg fra deres forældre, fordi de smitter andre børn og medarbejdere, når de er syge, og fordi de lettere bliver syge igen, hvis de kommer syge i institution eller kommer tilbage, inden de er raske igen. Børn må ikke komme i institution med feber eller dårlig mave. Vi anbefaler, at I holder barnet hjemme, dagen efter det har haft feber. Børn må ikke komme, hvis de får smertestillende eller febernedsettende medicin.

TV og computerspil

Vi vil gerne appellere til, at I tager aktivt stilling til jeres børns brug af elektroniske medier, og vi fraråder at børnene har set fjernsyn og lignende, inden de kommer i institution om morgenen. Det gør vi af mange årsager, dels fordi vi mener det fratager dem deres frihed i fantasien, og dels fordi et barn der ser fjernsyn, bruger mange kræfter på at omsætte et 2D billede til 3D inde i sit hoved, og dette går ud over deres kræfter. Nogle af de konsekvenser man kan se heraf, er børn der er blege og trætte, og som mister deres naturlige efterligningsprincip. Børnene bliver også ofte stressede og har svært ved at indgå i sociale relationer.

Tøj

Da vi er meget ude året rundt, uanset vejret, er det vigtigt at barnets tøj er i orden. **Se derfor tøjlisten.** Hvis et barns tøj ikke er i orden, og det derfor ikke kan deltage i rytmen vil vi kontakte forældrene.

Garderoben

Det er af stor betydning for barnet at være selvhjulpne, og til det har de brug for forældrenes hjælp. Det vil sige, at man som forældre hjælper med at gøre barnets garderobeplads overskuelig – det betyder i praksis, at der kun skal hænge det tøj, som er nødvendigt. Ekstratøj skal være i muleposen. Det har også en betydning, at barnets omgivelser er æstetiske og derfor er oprydning, inden man drager hjem ikke alene en styrkelse af barnets moral, men en håndsstrækning til at højne æstetikken.

Legetøj

Vi ønsker ikke at børnene tager legetøj med i børnehaven. Har man dog noget meget vigtigt (evt. en fødselsdagsgave, dvs. ikke en daglig hændelse), man gerne vil vise de voksne i børnehaven, er det i orden, hvis mor eller far tager det med hjem igen efter fremvisningen.

Tøjliste

Hele året

- regntøj (åndbart og pvc-fri) og gummistøvler, regntøjet skal være så stort at det let kan komme uden på flyverdragten, og ud over gummistøvlerne.
- hjemmesko, der sidder fast på fødderne (kinasko gør ikke)
- skiftetøj (et helt sæt)
- vi anbefaler uld eller silkeundertøj i vinterhalvåret

Sommer

- sandaler og sko (med velcrolukning)
- gummistøvler
- jakke
- lange bukser
- tynd trøje
- shorts og t-shirt
- solhat

Børnehaven sørger for solcreme til eftermiddagen (man skal selv sørge for at have smurt dem fra morgenstunden).

Vinter

- vinterstøvler (uden snørebånd, vi anbefaler forede gummistøvler)
- tykke uldsokker
- uldtrøje
- vanter (luffer)
- uldundertøj + ekstra sæt uldundertøj
- uldhue + skifte hue
- flyverdragt med foer (hvis ikke så termotøj)

Vuggestuebørn

Udover ovennævnte sommer- og vintertøj medbringes uldne sovetrøjer og uldsokker

Husk tydeligt navn i alt tøj og fodtøj